A Hadügyminisztérium jelentése a Nemzetbiztonsági Tanácsnak: „A lehetséges katonai válaszlépésekről a berlini helyzetre vonatkozóan"*

1948. július 28.

Ezennel továbbítom a Nemzetbiztonsági Tanács tájékoztatása céljából a vezérkari főnökök egyesített bizottsága tagjai által kifejtett alábbi nézeteket a berlini helyzettel kapcsolatban lehetséges amerikai katonai lépések ügyében.

Az itt következő áttekintés arra szolgál, hogy általánosságban és katonai szempontból ismertesse a jelenlegi berlini helyzet fő ismérveit. A vezérkari főnökök egyesített bizottságának tagjai kérés esetén készek további és részletesebb információkkal szolgálni. Ugyanakkor nagyon szívesen fűznének megjegyzéseket a Nemzetbiztonsági Tanács értékeléséhez a berlini helyzet ama vonatkozásaival kapcsolatban, amelyek katonai következményekkel járnak.

A berlini kérdés vizsgálatakor abból indulunk ki, hogy feltételezzük: az Egyesült Államok politikája berlini pozíciónk fenntartására irányul. Ezért elengedhetetlenül fontos, hogy szemügyre vegyük azokat a lépéseket, amelyeket e politika szükségessé tesz, és azokat is, amelyekhez vezethet.

Az eddig eredmények tüzetes tanulmányozásából, valamint a berlini ellátási követelményekkel és a maximális légi szállítási képességekkel kapcsolatban végzett számításokból kitűnik, hogy a minimális követelmények teljesíthetők légi úton. Ez feltételezi, hogy a lehető legnagyobb mértékben növeljük jelenlegi légiforgalmi erőfeszítésünket. Ez viszont azt jelenti, hogy tovább és számottevő mértékben csökkennek majd a vészhelyzetekre kidolgozott haditervek végrehajtására irányuló légi képességeink, beleértve azt a nélkülözhetetlen támogatást is, amit a Katonai Légiforgalmi Szolgálat nyújt e tervek megvalósításához. Továbbá, nagy és számottevő mértékben csökkenek a repülési célokat szolgáló benzinkészletek, ami azt jelentheti, hogy rendkívüli lépéseket kell tennünk a szükséges ellenőrzés biztosítására, mert békeidőben óhatatlanul nehézségeket okoz a repülési célokat szolgáló benzin iránti kereslet nagyarányú növekedése és a megfelelő tartalékkészletek ezzel egyidejű fenntartása.

Az ellátás légi úton történő megoldásának napi költségei már ma is nagyon magasak, és a szállítókapacitás növekedésével természetesen tovább fognak emelkedni. Ne feledjük továbbá, hogy még a kibővített légihíd sem igazán elégítheti ki a ruházati cikkek, karbantartási anyagok, nyersanyagok vagy ipari anyagok iránti igényeket, ami azt jelenti, hogy Berlin nyugati szektoraiban folyamatosan tovább romlanak majd a körülmények, ami még akkor is hatással lesz a munkanélküliségre, a lakosság hangulatára és kitartására, ha az egészségügyi, katonai, szén-, benzin- és diesel-szállítmányok elégségesek a lakosság életminőségének fenntartásához.

Végezetül, mindig lehetséges, hogy a szovjetek a légi folyosót zavarva vagy Berlinen belül a nyomás egyéb eszközeit használva új módszereket találnak ki és alkalmaznak, hogy meghiúsítsák vagy megbénítsák a légi szállítási műveleteket.

* National Security Archive *dokumentum.*

Mindazonáltal, amint azt e dokumentum elején megállapítottuk, Berlin szükségleteinek légi úton történő kielégítése legalábbis egy minimális szinten viszonylag hosszú időn át megoldható, de nem a végtelenségig. A vezérkari főnökök egyesített bizottsága éppen ezért meg van győződve róla, hogy a légi úton történő ellátást folytatni és szükség esetén azonnal növelni kell a minimális igények kielégítése érdekében, mivel ez lélegzetvételnyi időhöz juttat és kell hogy juttasson bennünket. Ez alatt pedig valamilyen más megoldást találhatunk a berlini kérdésre, s megfelelő lépéseket tehetünk azért, hogy felkészüljünk minden eshetőségre.

Alaposan tanulmányoztuk Berlin fegyveres konvojok útján történő ellátásának alternatíváját arra az esetre, ha a légi úton történő szállítás módszere elégtelennek bizonyul, vagy a légi folyosó megzavarása gátolja vagy megakadályozza alkalmazását. Ezen alternatíva sikeres alkalmazásának eshetősége kicsi, hacsak nem számítunk a szovjet magatartás pozitív irányú változására, vagy, ami még távolibb eshetőség, hacsak a kísérlet önmagában nem idéz elő kedvező változást. Mindenesetre, ha a szovjetek a passzív beavatkozást választják, mondjuk utakat és hidakat torlaszolnak el vagy rongálnak meg, ezzel meghiúsíthatják a fegyveres konvojok módszerének alkalmazását. Ellenben ha a katonai akció formáját öltő beavatkozást választják, akár csupán az akadályozás céljából, akár éppen azért, mert a háború mellett döntöttek, akkor nemcsak a fegyveres konvojok módszerét hiúsítanák meg, de azt is elérnék, hogy a helyi súrlódás szintjét a nagyarányú háborús konfliktus váltja fel.

A vezérkari főnökök egyesített bizottsága javasolja tervek kidolgozását arra az esetre, hogyan lehetne együttes (brit, francia és amerikai) fegyveres konvojok segítségével megoldani Berlin ellátását, hogy felkészültek legyünk e kísérletre, ha a kialakuló helyzet és a magasabb szinten hozott döntés ezt a cselekvési irányvonalat indokolja, és szükségessé teszi. Ám a vezérkari főnökök egyesített bizottságának ez idő szerint az a határozott véleménye, az előző bekezdésben kifejtett okoknál fogva, hogy e kísérlet most nem tanácsos, és hogy az Egyesült Államok a jövőben is csak akkor vállalkozzon arra, ha hajlandó vállalni a háború nagyon valószínű következményét.

Feltételezzük, hogy az Egyesült Államok további diplomáciai erőfeszítéseket tesz, és az ellennyomás minden célszerű eszközét igénybe fogja venni azért, hogy a berlini kérdés békés úton oldódjék meg. Ebben az összefüggésben talán egyáltalán nem lenne érdektelen abban az időszakban, amit azzal nyerünk, hogy fő erőfeszítéseinket a légi úton történő ellátásra összpontosítjuk, fontolóra venni azt az eshetőséget, hogy lehetséges-e kivonnunk megszálló erőinket Berlinből anélkül, hogy megengedhetetlen presztízsveszteség érne bennünket. Bár ez az irányvonal ellentétes azzal a feltevéssel, amelyen ez az áttekintés alapszik, s amely szerint pozíciónak meg kell őriznünk Berlinben, továbbra sem elképzelhetetlen, hogy találunk valamilyen indokot, mondjuk humanitárius okokból tekintettel vagyunk Berlin nyugati szektorainak lakosságára. A kivonulás lehetőségére tehát legalábbis gondolni kell azzal együtt, hogy annak idején azt a megmásíthatatlan döntést hoztuk, hogy, hacsak háborús cselekmények miatt nem kényszerülünk rá, semmi szín alatt nem vonulunk ki. Az efféle megoldásról szóló tervek kidolgozása kívánatosnak látszik, hiszen önmagában sem a légi szállítások, sem a fegyveres konvojok nem oldják meg hosszú távon a kérdést.

Visszatérve Berlin ellátásának kérdésére, a vezérkari főnökök egyesített bizottsága úgy véli, hogy Berlin ellátásának erőszakos úton történő megoldása katonai szempontból csak akkor indokolható, ha:

(a) már minden egyéb lehetséges megoldás meghiúsult vagy elvetésre került;
(b) ha a mindenkori értékelés szerint az erőfeszítés valószínűleg sikerrel fog járni;
(c) ha az Egyesült Államok korábban úgy döntött, hogy a közeljövőben és Berlin ügyéért vállalható a háború kockázata; és
(d) ha apránként sikerült annyi időt nyernünk, amennyi csak lehetséges, s ezt az időt arra használtuk fel, hogy megfelelően felkészüljünk az erőszakos úton történő ellátás kísérletére és arra, hogy ha emiatt háború tör ki, nagyarányú háborús cselekményeket kell végrehajtanunk.

A fentiekre való tekintettel és szem előtt tartván, hogy az Egyesült Államok politikája berlini pozíciónk megőrzésére irányul, a vezérkari főnökök egyesített bizottsága sürgeti, hogy szülessen döntés a Berlinre vonatkozó jövőbeli katonai lépéseink irányvonaláról. Ez a döntés vessen számot azzal a bizonyosnak tűnő eshetőséggel, hogy előfordulhat: a légi úton történő ellátás általunk befolyásolhatatlan okoknál fogva nem bizonyul teljesen kielégítőnek, másrészt ez a megoldás semmi esetre sem tekinthető a kérdés tartós megoldásának; és a fegyveres konvojokkal történő ellátásra tett kísérlet minden valószínűség szerint nemcsak eredménytelen lenne, de a háború jelentős kockázatával is járna.

Ha az a döntés születik, hogy megszálló csapataink addig maradjanak Berlinben, amíg háborús cselekmények nem kényszerítik őket a kivonulásra, és ha az ellátás másképp nem oldható meg, kísérletet kell tenni Berlin erőszakos úton történő ellátására, akkor a vezérkari főnökök egyesített bizottsága azt javasolja, hogy:

(1) a légi úton történő ellátás növelésével annyi időt nyerjünk, amennyi csak lehetséges, nemcsak azért, hogy további erőfeszítéseket tehessünk a kérdés békés megoldására, de azért is, hogy felkészülhessünk a háború eshetőségére, és
(2) azonnal kezdjük el a széles körű felkészülést egy korai háború eshetőségére, mert minden jel arra mutat, hogy a rendelkezésre álló idő még akkor is kevesebb lesz a szükségesnél, ha ezt tesszük.

A vezérkari főnökök külön ajánlására azt tanácsoltam a külügyminiszternek, hogy máris dolgozzunk ki terveket Berlin együttes (brit, francia és amerikai) fegyveres konvojok segítségével történő ellátásának eshetőségére.

James Forrestal